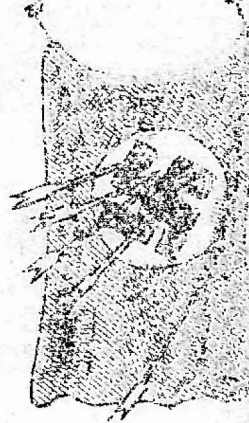

17. MAI 1943.

DEN 17. MAI 1814 er den stolteste dag i vårt folkshistorie. 17. mai har senere vært den dag som mer enn noen annen av årets dager har samlet hele det norske folk, uansett alder, stand og kår. Til sine tider har mange trukket på skuldrene av feiringen av 17. mai. Men folk med sine nasjonale instinkter i orden, og med innsikt i det som danner den bærende kraft i folkene har alltid holdt denne dag i ære.

Vi kaller den frihetsdagen. Vi minnes den forarbeidet med Norges eneste grunnlov ble avsluttet på denne dagen - den grunnlov som selv i disse ulvotidene pryder de første bladene i Norges Statskalender, - den grunnlov som fremdeles gjelder, og som påkalles når det passer.

Det er imidlertid noe langt mer enn den ytre handling, undertegningen av grunnloven, som samler alle nordmenn på denne dag. Det er de idealer som loven bygger på. De idealer har nordmenn levd på og levd lykkelig på gjennom nesten 130 år. Disse idealer samler alle nordmenn i dag, selv om vi ikke går i tog og fylker oss rundt talerstolene. Disse idealer skal igjen få både offentlig godkjenning og bli erkjent av hver norsk mann og kvinne og av hvert barn i dette la

på har vi lært å kjennes en annen lærer-
ing både på sjel og kropp, og i den bring-
ingen nordmenn

Grundloven sikrer en bestemt rettsord-
ning i landet. Hvert menneske som lever et-
dens rettsgorden får av Staten sikkerhet
i frihet og eiendom. Fryer en denne
orden, skal en ikke vilkårlig berøves
et liv eller eiendom, men en skal demnes
evige domstol og etter lover som ikke
går mot grunnloven. Annen innangsmåte
ingen gjyrdighet.

Grundloven sikrer enhver rett til å si
mening og statsstyret og alle offentlige
er. Du kan legge fram sin mening offent-
på folkemøter, i aviser, i skrifter og i
er. Grundloven gir ytringsfrihet og tryk-
frihet. Den gir også religionsfrihet.

Grundloven gir folket rett til selv å rå-
rikets styre gjennom folkevalgte stats-
ner. Gjennom Stortinget, sier grunnlo-
bestemmer folket hvilke lover som skal
og hvordan regjeringens politikk skal

Alt dette er nå satt til side. Rett-
sikkerheten er avløst av vilkårlighet og ter-
ror. Ytringsfrihet, næringsfrihet og all
personlig frihet er avskaffet. Det skal ful-
kystyre finnes. Men hva gjør det om grunn-
loven for noen tid blir satt ut av kraft. Vi
får den bare godse tjær. Selv om de som
rår i landet i dag ville underskrive en lov
om at grunnloven var opphevet, så ville hel-
ler ikke det bety noe. For det som teller
er de idealer som loven berører på, og de kan
ikke oppheves ved lov - de vil leve selv et-
ter at våre dagers "lovunderskrivere" for-
lengst er døde.

17. mai 1814 var en håpets dag.

"Men i verste nød blåøyet

"frihet ble oss født."

Også i disse tunge krigens år er den
en håpets dag. Vi ser opp til de nakne
flaggstenger og sier: "Det skal bli siste
året de står tomme. Frihetens fane skal
snart igjen flomme over landet." Det er 17.
mai-ønsket i år hos alle nordmenn. Ja hos
alle.

vvv vVv vvv
ETT FOLK - ETT MÅL.

Den frie verden mintes 9. april på en
e som måtte varme alle norske hjertes.

Det bilde av Norge som steg fram fra
store avisers spalter, fra statsmennenes
er og i sympatituttaleiser fra de mest
skjeilgjærte organisasjoner var et
et enn det som verden så den 9. april 1940.

Faktet var en amerikansk sensasjons-
journalists akeritter og den tyske propagandas
begging fikk verden et feilaktig bilde
Norge den første tid etter overfallet.

Ble framstilt som et land fullt av for-
pre et folk, som med åpne armer tom imot
krallsmennens, et folk som ikke ville
sa.

Det er alltid vanskelig å få rettet på
første inntrykk, selv om de er aldri så
e. Der måtte et veigt og omfattende in-
sensasjonsarbeid til for å bringe Norges
ne ansikt fram i verdens bevissthet.

Men dette arbeid hadde vært håpløst.

hvis ikke selv utviklingen i Norge hadde vist
verden hvordan det norske folk tok opp kampen
mot overfallsmannen.

Det er samspillet mellom hjemmefrontens
heroiske innsats og utefrontens kjempende
styrker som litt etter litt har formet Norges
klare og særpregede profil, slik den nå tøn-
ner seg blant verdens kjempende nasjoner.

I dag er den tyske tåken som omgav Norge,
spredt. Ribbentrops løgner og taskenspieler-
kunster omkring det såkalte engelske nøytra-
litatebrudd er motbevist av hans egne dokum-
menter, som forteller at ordren om det tyske
overfallet på Norge allerede forelå i mars
måned. (Se dokumenter fra "Eldheer".)

Vistnok ga navnet quising støtet til
selve forbilligdet for betegnelsen av forred-
ren over alle forredere, men det var bare vel
en prosent av folket som fulgte ham.

I troskap mot Konge og fedreland og i
steil tross og i samlet offervilje vokste

hjemmefronten fram i saagvar med den besluttning Konge og regjering tok den 7. juni 1940: Vi fortsætter kampen - til Norge er fritt og selvstendig.

Hjemmefronten svarte: Den norske front gir seg aldri.

Her møttes begge de kjempende fronter, den norske belgierguden var sterkere enn noen overfallismaan eller forræder. Den seiret over okkupasjon og isolering. I dag er begge partene gått opp i en høyere enhet: NORGEN.

De der ute og vi her hjemme er ett folk, mer inderlig sammenknyttet enn noensinne i vår historie, og besjelet av ett ønske og ett mål: Vårt lands befrivelse.

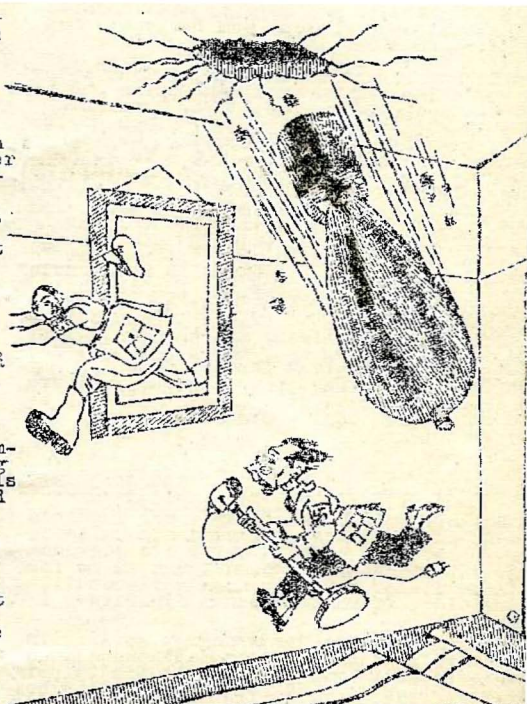
vvv vVv vVv

MOTBYDELIG.

Ordet motbydelig betegner noe vennelig, noe slikt, akkelt, noe som vi får lyst til å kaste opp av. Det finnes neppe noe sterkere ord på norsk, når vi ønsker å gi uttrykk for den høyeste grad av vennelse.

Den tyske propagandaen kan være høyst forskjellig. Vi ergrer oss ofte over de kjempeplagener som pånyttets norske aviser dag ut og dag inn. Vi flirer på godt norsk når Goebbels & Co. serverer eventyr, og vi gapskratter ved hver planmessig tilbaketrekning og frontforkortning. Men når vi i ukevis er foret med rystende skildringer og detaljer angående de myrdede polske offiserer i Katyn-skogen, da er det bare et ord som passer: MOTBYDELIG.

Vi skal ikke her komme inn på spørsmålet om hva som er skjedd eller ikke skjedd på nevnte sted. For alt det vi vet kan det hele være helt størstilet propagandaverk, uten noe som helst bak seg, eller det kan være offer for tysk voldsdåd, som er funnet. I så fall vil ingen bli det minste overrasket. Men om det virkelig er funnet henrettede polske offiserer som er drept av russere på den måten som tyskerne påstår, så vil sikkert enhver god nordmann ta avstand fra slik framgangs måte. Mord er mord for oss, enten skuddene sitter i nakken eller i pannen, om offrene er selvgjort ihjel i konsentrasjonsleir eller terrorisert ihjel, slik som jødene. Vi synes alt sammen er rystende og umenneskelig og vi forsvare det ikke. Ettortiden vil

"HVIS ENGBELSKEMENNE TRØR, AT DE KAN RØKKE TIL LITEN TIL VÅR FØRER, SÅ TAR DE SKAMELIG I

vål også gi opplæring på hva som virkelig er skjedd i Katyn-skogen og de skyldige de juridisk eller moralsk.

Men ordet MOTBYDELIG i dets eller et kaste mening er den eneste passende bekvemelse på den propaganda som tyskerne de s

stør har kørt på denne nyhet. Disse tyske bedler og slaktere som begynte sitt blodige håndverk rett opp i Polen. Som fortsatte med overfall på den ene lille nasjon i Europa etter den annen, med hvem de ikke hadde det minste av uoverensstemmelse, som i land etter land satte inn sin hæmspråste terror med henrettelse, seigning, ran, mord, koncentrationleirer og "beslaglagelse", disse urettslige individer forsøker nå å framstille seg som angriperne for forbytelsar, som hvis de har funnet sted, allikevel er en som begyrtell mot det som tyskerne selv har gjort skyldig i.

Selv om radioen er fratatt oss og våre aviser censurert, så har vi allikevel god nytte på de radioer som tyskerne har fått i land som polaker og jøder rett opp i det Polen som det nå angivelig har blitt nekjennt for. Vi hører også godt til den side som først rammet de tyske jøder og som ettervert har spredt seg ut over i Europa etter som tyskernes rykker fram. Vi har ikke glemt de delige ugjessiske byer som ble jernet med jorden som "Reichsle" fordi blodhunder Heydrich fikk sin velfortjente skjebne. Ut fra egen erfaring har vi en ikke så helt ukjent saks om det som daglig skjer rundt om i Ger-

manes fangelar over hele Europa. Og vi behøver ikke å bli gjort oppmerksom på de mord som tyskerna har begått her i Norge så som de kom. Rosokk begynte som et resultat ut fra sine egen eller sine arbeidsskander og skutt rett ned på grunn av uadriktighetsvotet over et eller annet som gikk tyskerna imot.

Det er ikke ulikt for oss at tyskerne plan er å tillate seg det polske folk fordi de angir det for å være "hindrevordig" og i veien for den tyske utgangspunkt seg selv. Og så har disse individer snakt den frekhet å forsøke å spinne propagandastille på katyn-affiren, og angivelig kom på polske borgere tilhørende en nasjon som tyskerne selv etter beste evne søker å utrydde.

Stort lenger kan humbug ikke komme. Men vi får oss ikke til å smile, om vi le, av denne forra for tysk propaganda. Vi vermer helt inn til sjelen. HETTINGER er ordet. Og det skal vi si så lenge vi lever, og hviske det når vi ikke lenger kan si det, og tenke på det når det er blitt forbudt å hviske, inntil den dag kommer da de nazistiske stormstyrer er fjert ut av verden. Klatte den dag ikke vere fjern!

vVv vVv vVv

BOMBROFFENSIVEN MOT TYSKLAND.

Den allierte bombeoffensiv mot Tyskland er ennå ikke på langt nær nådd sin kuliminasjon. Målet er å bombe 2 eller 3 steder samtidig, så hjemvern og brannkorps på de forskjellige steder ikke får noen mulighet til samarbeide, framholder man i flykretser i London.

Det er kjent at RAF's angrep mot Berlin en 1. mars ikke ga brannkorps et noen sjangse på at hjelp måtte requireres helt fra Leipzig. Dette viser, at om også Leipzig var blitt bombet samme natt, hadde brannkorpsene ikke hatt noen mulighet til å hjelpe hverandre.

De tap RAF har lidt under sine angrep mot Tyskland. Og som enkelte netter har gått opp til 20 fly, har ikke hatt noen hermede effekt. Imidlertid antall vokser uke for uke. Man taler at antall bombefly som engasjeres i angrepene har steget betraktelig, men at ta-

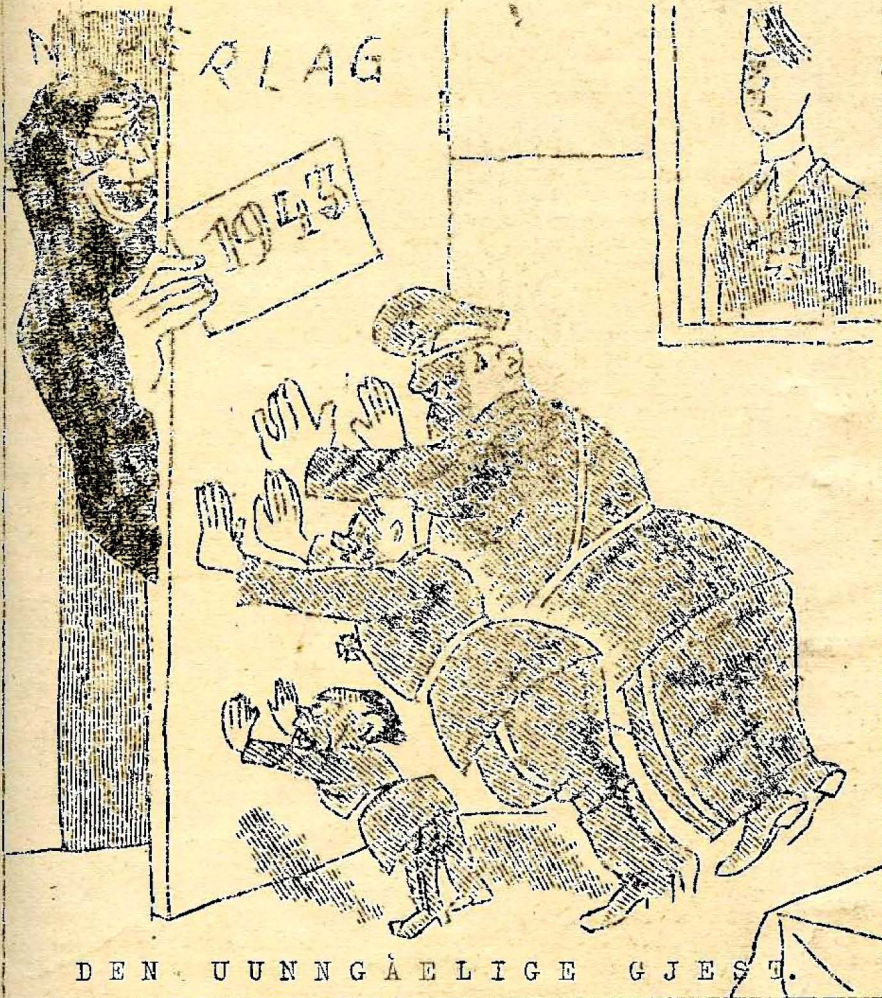
pene ikke er øket proporsjonalt med dette. RAF-taktikken holdes godt takt med det tyske forsvaret.

Et fryktelig bilde fra det bombarderte Essen med Krupp-verkene ble nylig offentliggjort i en offisiell rapport. Observasjonsfly, som tok fotografier av Essen de dager etter det store angrep, kunne ikke se noen virksomhet i Krupp-verkene, som "lå som en fullstendig død by."

Det er kjent at 90.000 Essen-folk ble hjem- eller arbeidsløse etter angrepet, og siden den gang er ytterligere 1.000 ton bomber sluppet over byen. Igenende beskrivelser får man av angrepet som RAF har hatt i den sist til.

Die Luftwaffe ga i 1939 anvisning på en utvikling og anvendelse av flyvåpenet, som de tydeligvis ikke har kunnet holde takt med.

vVv vVv vVv

VERDENS STØRSTE FEMTE KOLONNE.

I diplomatiske kretser i Washington tales det om at de utenlandske arbeidere og krigsfangene i Tyskland har begynt utgjøre et stadig mer broennende problem for den tyske ordensmakt. En virkelig femte-kolonne-virkosomhet er satt i gang med franske sivilarbeidere som hovedarter. Selv de franske krigsfangene sier i de rapporter som de britiske og amerikanske regjeringer har fått, å spille framtrepende rolle i den underjordiske virksomhet.

I forbindelse hermed fester man merkosomheten ved det faktum at der i land for noen tid siden, likesom i en rekke okkuperte land, er stiftet et slikt sivilt såkalt "landvern", d.v.s. politikorps med oppgave å beskytte landsveier og småbyer mot fiendtlig underjordisk virksomhet.

I følge de meddelelser man har, fatter denne virksomhet nå alt fra satsing til raidet mot landsbyer. Noen systematisk organisasjon finnes ikke, arbeidet utføres ennå i relativt liten skala, men ikke desto mindre er det meget virksomhetsfullt.

Til tross for at hver rømling ved døden venter ham hvis han blir tatt til fange, flykter de utenlandske arbeidere og krigsfangene om natten ut av leirene for å utføre oppdragene, snart alene, snart i flokker. Jernbaneveksler bryr i stykker, skinner rives opp og elektriske ledninger skjæres av. I en del tilfeller har disse tropper også vært innblandet i kamper, hvor de har gjort bruk av lettere vapen. De har også kommet i mengde overfall på tyskere på samvittigheten.

v v v v v v v v v

DEN UUNNGÅELIGE GJEST.

HVA MAN EN GANG VENTET AV NASJONALSOSIALISMEN.

Forsommeren 1932 - et knapt år før nazismens maktovertakelse - kom det i Tyskland ut en liten bok med tittelen: "Hva vi venter av nasjonalsosialismen. Tyve spørsmål." Det var ikke prinsipielle motstandere av bevegelsen som uttalte seg, men positivt innstilte

mennesker, fylt av overbevisningen om at satsningen i Tyskland var uholdbar. Deres spørsmål til nasjonalsosialismen viser oss forventninger, som den gang av bra folk ble stilt til bevegelsen, men det var som visse bange anelser og en sterk skepsis ikke un-

å gjøre seg gjeldende.

I dag, mer enn lo år senere - etter at nazismen med mange fete ord nylig har feiret lo-årsdagen for maktovertakelsen - har den lille boken interesse fordi den viser de forhåpninger som er blitt skuffet, fordi den regner opp noen av alle de lofter nazismen har sveket. En av dem som den gang stilte sitt spørsmål til nasjonalsosialismen, var en protestantisk prest, Forsthoff. "Protestantismen", framholdt han, "må vente av nasjonalsosialismen at den ikke overskrider grensene for det politiske. Den må ikke forlange "hele mennesket" for seg selv og dermed miskjenne menneskelivet og dets mening."

Hva har nazismen gjort siden den tid, gjennom presse, propaganda og ungdomstjeneste fram til "den totale mobilisering?" Nylig uttalte en av nazismens ledere at "for tyskeren gis det ikke lenger noe privatliv." Problemet om ikke å overskride grensene for det politiske har nazismen ganske enkelt løst ved å utstrekke det politiske til alt: kunst, vitenskap, religion, samvittighet. Det finnes i Tyskland ikke en livsstyring som ikke er berørt av det politiske.

En katolikk, Albert Mergeler, framholdt at siden begrepet Det tredje Rike stammet fra teologien, måtte man slutte at nasjonalsosialismen ville grunnlegge den tyske politikk på kristendommens krav.

Hva har nazismen gjort siden den tid? Den begynte med forsøket på å skape en ny vedensk religion. Gjennom sin primitive rasetelære, sin oppdragelse av den tyske ungdom til å bli "stålharde", sin forherligelse av

krigen, sin brutale framferd mot politiske motstandere, sin tortur, sin undertrykkelse av fremmede folkeslag, har den syndet mot alle kristendommens fundamentale bud og er i dag i virkeligheten den farligste fiende den kristene religion noen gang har stått overfor.

En universitetsprofessor fra Marburg, Hamhardt, ytret sterke tvil angående nasjonalsosialismens ideelle muligheter. En bevegelse som bare vurderer sine folk etter deres brukbarhet for partiet, kan aldri nyttiggjøre seg et lands beste krefter, framholdt han. De ledende menn i partiet må skiftes ut med andre, krevde han, hvis kvalifikasjoner ikke bare beste i "lydighet og propagandakunster".

Men det interesserer oss i dag ikke bare å få vite om alle de forhåpninger nazismen har skuffet i Tyskland. Hverken tyskerne eller vi andre svever i uvitenhet om dem. Det som det er verd å legge merke til når vi ikke-tyskere en gang skal være med å sette krigens regnskap opp, er det faktum at en stor del av den tyske intelligens hadde sine tvil med hensyn til nasjonalsosialismen, var klar over de overordentlige farer denne bevegelse førte med seg og allikevel valgte denne vei for Tyskland og dermed slapp nazismen løs over Europa. Ikke bare folkets brede, uvitende masser, men også en stor del av landets åndelige elite ga i større eller mindre utstrekning bevegelsen åpenlys eller stilltiende tilslutning. Dette faktum beviser egenskaper i den tyske nasjonalkarakter som den kommende fred må vite å nøytralisere.

vvv vVv vvv

ET ALVORSORD TIL NORDMENN I DAG.

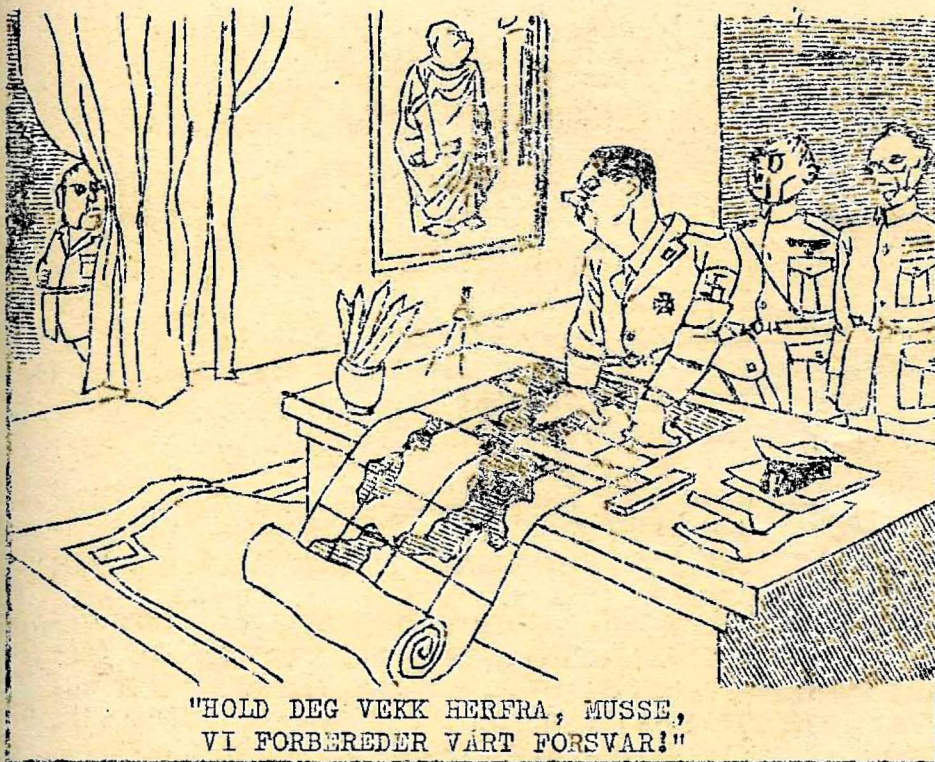
Det har gått mange motstridende rykter om arbeidsmobiliseringen. Det har også blitt predt så mange forskjellige paroler, at det lant dem som er utkaldt har gjort seg en viss usikkerhet gjeldende med hensyn til hvordan de skal forholde seg

Vi kan slå fast følgende:

En del av de utkaldte har, delvis tvunnet, delvis lokket av penger og gode ord, gått med på å undertegne kontrakter hvorefter de for krigens varighet har bundet seg

til avdelinger av den tyske har. De er iført tyske uniformer, fratatt sine norske legitimasjonspapirer og er underkastet tysk militær jurisdiksjon. Den tyske avdeling avgjør tid og sted for arbeidet.

"Minister" Lippestad, som er tyskernes stråmann i denne sak, har uttalt at arbeid på (tyske) befestninger og anlegg hører inn under den "nasjonale" arbeidsinnsats. Se herr Lippestads artikkel i dagspressen 21. april og den offisiøse lederartikkel i Aftenposten 30.

"HOLD DEG VEKK HERFRA, MUSSE,
VI FORBEREDER VÅRT FORSVAR!"

april, titulert "Storebror forteller eventyr" hvor det åpent innrømmes at det anvendes tyske uniformer.

Tyskland og Norge er i krig. Det skulle ikke være nødvendig å minne om det, slik som vi får føle det hver dag både på kropp og sjel. Det er da klart, at det å trekke i tysk uniform, eller å utføre befestnings- eller front-arbeide for tyskerne er landsforræderi. Her går grensen, over den må ingen gå, som vil gjøre krav på å bli ansett som nordmann.

Anderledes stiller det seg med dem som blir tatt ut til arbeide i jord og skogbruk. Naturligvis er det ikke til å unngå at også dette kommer fienden til gode, men noen vesentlig militær betydning har det ikke. En del vil også bli anvist arbeide som ligger mellom disse ytterligheter. For disse til-

feller kan det ikke bli gitt noen generell parole. En må stadig ha for øyet, at det gjelder er å yte fienden minst mulig hjelp. Gir ikke oss egen samvittighet eller i snitt god beskjed, får en rådspør gode kamerater.

Tyskerne bruker alle slags metoder, fra de verste trussler til de vakreste løfter og simpleste bestikkelser, for å gjennomføre arbeidsmobiliseringen. Men det har de gjort før og, mot idrettsfronten, lærerfronten og kirkefronten. Men disse frontene har holdt. Nå prøver tyskerne å bryte inn i et nytt avsnitt av hjemmefronten. De fleste det gjelder, er unge menn i vernepliktig alder. Mensikten er åpenbar. Gi vi ikke motstand nå, er østfronten neste oppholdssted for oss.

Hvis en ingen annen utvei finner enn å møte fram til arbeidsmobiliseringen, og en blir anvist arbeide må betraktes som landsforræderisk, en nekte, og henvisse til Haagerkonvensjonen.

Unge nordmann! Nå skal du igjennom landets ære. Glem ikke de falne kamerater fra Stryken, Valdres eller Narvik. Glem ikke dine vommer ute, som hver dag, til sjøs og i luften, kjemper og dør. Glem ikke dine brødre i fengslene her hjemme, som har lært øret livet, enn å gå på akkord med samvittigheten. De gjorde det fordi DU skal få anledning til å føre kampen videre! Derfor må du:

NEKTE Å TREKKE I TYSK UNIFORM,
NEKTE Å VÆRE MED PÅ BEFESTNINGSARBEIDE
NEKTE Å UNDERTEGNE KONTRAKTER MED DEN
TYSKE HÆR,

selv om de truer deg på livet.

HUSK DU ER SOLDAT!

v v v v v v v v v

ARBEIDSMOBILISERINGEN.

Den "nasjonale" arbeidsmobilisering nå også nådd de offentlige tjenestemenn!

beidere og funksjonærer). "Minister" Ljøpe-
stad har underskrevet en forordning om at de
offentlige tjenestemenn ikke lenger skal være
unntatt fra registreringssplikten. Uten å ven-
te på offentliggjørelsen av denne forordning,
er det allerede foretatt utskrivning av en-
kelte høyere funksjonærer i Hæringsdeparte-
mentet. Blant kommunale tjenestemenn er det
særlig foretatt utskrivning ved Oslo Spor-
veier.

Det norske folk ble forespeilet at regi-
streringen gjaldt en nasjonal arbeidsinnsats.
Utviklingen har vist at det var blendverk.
Det er nå på det rene at tyskerne søker å fo-
reta en fullstendig mobilisering av all ar-
beidskraft i landet til direkte innsats i den
tyske krigføring, endog i militære formasjo-
ner og i tyske uniformer. Ingen kan lenger
frivillig la seg registrere eller utskrive
til arbeidsmobiliseringen, uansett hvilke
trussler som måtte komme.

DU HAR RETT OG PLIKT TIL Å NEKTE Å
DELTA I EN KRIGSINNSATS FOR FIENDEN.

vvv vVv vvv
HVIS NOEN NORDMANN BLIR PUTTET I UNIFORM OG SENDT MED PERMITTENTTOG SKAL HAN IKKE VÆRE
REDD FOR Å GI SEG TIL KJENNE FOR DEN SVENSKE TOLLBETJENING. HVIS NOEN HOPPER AV TOGET,
VIL DET IKKE SKJE DEM NOE. INGEN SOM FORLATER TOGET PÅ SVENSK GRUNN VIL BLI BRAKT TIL-
BAKE. -- VI HAR BRAKT I ERFARING FRA ABSOLUTT SIKKERT HOLD AT DEN SVENSK KONTROLLBE-
TJENING HAR ORDRE TIL Å FORVISSE SEG OM AT NORDMENN SOM MATTE VÆRE MED TOGENE IKKE
TVANGSSENDES OG TIL Å FORKLARE DEM AT DE I TILFELLE KAN FORLATE TOGET.

vvv vVv vvv
SVENSK SYN PÅ "DEN SVENSKE NØYTRALITET".

Med utilsløret ironi skriver "Gøteborg
handels och Sjöfartstidning" at den finner
et "meget glædelig å kunne gi statsministe-
ren sin udelte anerkjennelse". Erkjennelsen
gjelder hans nektelse av å la en norsk fane
være i spissen for 1. mai-toget i Stockholm.
Statsministeren skulle være hovedtaleren ved
enne anledning. Han skulle spise i spis-
en for de demonstranter som fulgte like et-
er fanevakten.

Hans excellense fant det upassende at
en norsk fane ble båret foran ham. Herved
er hans taktfølelse ikke sviaktet ham. Han
jenner det tydelig nok like forfyndkende at

Av hensyn til norske interesser har hit-
til bare enkelte stillinger - eller grener in-
nen statstjenesten vært blokkert, og det til
tross for de mange arrestasjoner eller poli-
tiske avskjedigelser av statstjenestemenn.
NS vil nå åpenbart ved tysk hjelp søke å
tvangsutskrive gode nordmenn fra de offent-
lige etater og bruer derved den norske front
innen hele den offentlige forvaltning. Av
nasjonale grunner er det derfor nødvendig å
blokkere alle stillinger i statstjenesten på
samme måte som alle kommunale stillinger al-
lerede er blokkert. Unntatt er bare leger
og pleiepersonalet ved sykehusene.

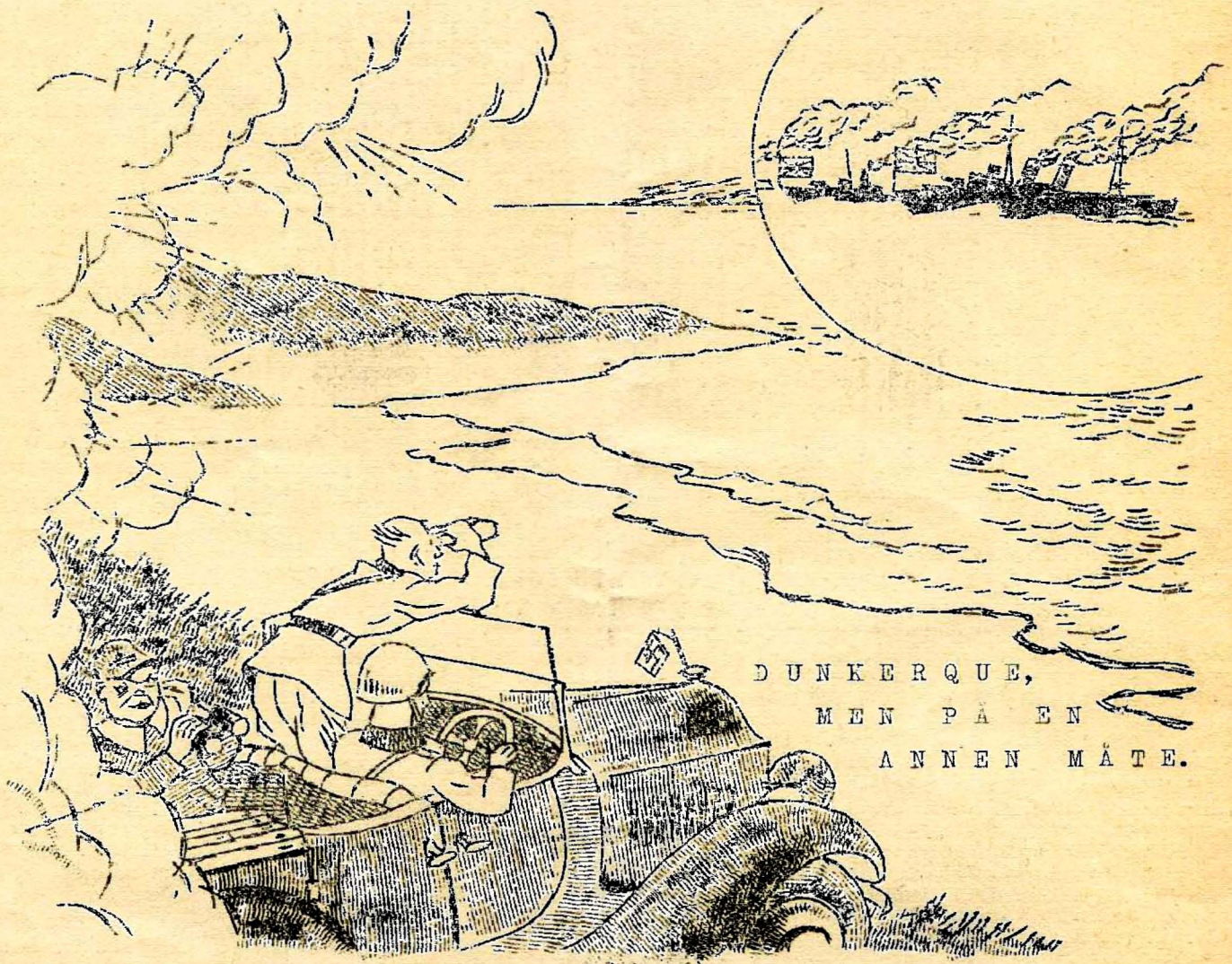
DEN SOM HERETTER SØKER STILLINGER I OFFENT-
LIGE ELLER HALVOFFENTLIGE INSTITUSJONER VIL
IKKE KUNNE INNEHA NOEN STILLING I DET OF-
FENTLIGE ETTER KRIGEN.

Parolene er:

SEND IKKE REGISTRERINGSSEJEMA ELLER KORT!
MØT IKKE FRAM VED UTSKRIVNING!
SØK IKKE STILLINGER I STAT ELLER KOMMUNE!

vi demonstrerer våre sympatier for nordmen-
nene på møte etter møte, mens togene med den
tyske krigsmakts folk natt og dag ruller fram
på våre jernbaner. På vestkystbanen reiser
daglig et tusentall tyske soldater til Norge,
og omtrent det samme antall fra Norge til
Tyskland. Deres oppgave er å undertrykke
det norske folk. Vi lotter oppgaven for dem.
Fra Trondheim ruller togene opp gjennom Sve-
rige til Narvik. De treppene som ferdes den-
ne veien, unngår farene ved en sjøreise. Tak-
ket være vår regjerings imøtekommenhet spa-
rer tyskerne dessuten sin slemt medtatte ton-
nasje. Og så ruller andre vogner fra den

DUNKERQUE,
MEN PÅ EN
ANNEN MÅTE.

Arnim: Skip i sikte!
Rommel: Men ikke våre!

finske fronten til den norske henover de svenske jernbanelinjer.

Mens alle disse vognhjulene dunker mot våre skinner, er det ikke morsomt å deklamere om vår solidaritet med nordmennene eller å gi uttrykk for vår beundring for deres utholdenhet i striden for landets frihet. Det kan nok være vanskelig å få vridd av seg ord som "sympati" og "beundring" når en selv har ansvaret for tiltak, som letter tyskerne i deres framferd mot det folket vi beundrer.

Og disse troppetransportene er ikke det eneste vi hjelper tyskerne med. Vi tillater også at ammunisjon, tanks og kanoner fraktes til de tyske troppene i Norge og Finland. En gang har vår regjering også skaffet lettelser til de tyske tropper, som nordmennene hadde trengt opp mot svenskegrensen langs Narvik-banen, - ja, kanskje reddet dem. Heller ikke har vi vært så særlig hjertevennlig mot de nordmenn, som har tatt sin tilflukt til vårt land.

Alt dette har Hans Excellense i minnet, når han skal tale til massene. Ikke noe å undres på at han ikke vil ha en norsk fane i spissen for toget! Hans anstendighetsfølelse forbyr det. Det ville, mener han, og med

v v v v v v v v v

F I N N L A N D .

De finske fagforeninger har anmodet den finske statsminister om å gjøre slutt på Finnlands deltakelse i krigen så snart som mulig. Samtidig har de 5 sosialdemokratiske ministre, som utgjør 1/3 av den finske samlingsregjering, framkalt en politisk krise ved å true med å trekke seg ut av regjeringen. Styret i den finske faglige landsorganisasjon erklærer: Det må opprettholdes vennskapelige forbindelser med Sverige. Det må prøves å få en velvillig holdning blant nordmenn og dansker for enhver pris. Et brudd i de diplomatiske forbindelser med Amerika, vil være en ulykke.

Ifølge Svenska Dagbladet er det på det rene at rene at følgende begivenheter har funnet sted: Noen uker før påske henvendte den amerikanske regjering seg til den finske med spørsmål om den ønsket at U.S.A. gjorde henvendelse i Moskva med det formål å under-

rette, være alt for grovt hyklteri å demonstrere samhörighet med Norge, samtidig med at en hjelper dets undertrykkere. At han ikke orker å vise seg med to så forskjellige ansikter, får man holde ham til gode.

Flere og flere svensker medgir at de skammer seg, når de tenker på Norge. Herr Hansson hører tydelig nok med blant dem. Det må være ganske ubehagelig for ham. Man behøver bare å minnes en slik sak som beslagleggelsen av de 17 avisene som omtalte undersøkelsen av torturen i de norske fengslenes. Det er virkelig noe å skamme seg over selv om ansvaret for dette inngrepet i første rekke hviler på herrerne Gunther og Westman. Sistnevntes uttalelse om denne affæren skal bli stående som et minnesmerke over denne det svenske rettsvesens høyeststående embetsmann i disse fornedrelsens år.

Statsministeren vil ikke være med på slikt noe lenger. Det er vel det som er forklaringen på hans forbud mot det norske flagget i toget. Det kan naturligvis ikke tenkes at hans nektelse er diktert av motiver som dem som lå til grunn for beslagleggelsen av de nevnte aviser. "Nei, det kan ikke tenkes."

søke mulighetene for fred med Sovjet-Russland. Samme henvendelse i Helsingfors hadde U.S.A. gjort i 1941 og 1942. Den amerikanske regjering gjorde denne gang oppmerksom på at det var siste gang denne henvendelse ble gjort.

Finland ga ikke umiddelbart noe svar, men utenriksminister Ramsay ble sent til konferanse med Ribbentrop. Bladet går ut fra at forhandlingene gjaldt den amerikanske henvendelse, og at Ribbentrop enten har truet med å besette Finland eller stoppe forsyningene, hvilket ville være katastrofalt for Finland.

I mellomtiden hadde Finland forespurt om U.S.A. kunne gi opplysninger om hvilket forhandlingsgrunnlag Moskva ønsket å gå med på. Den amerikanske regjering svarte hertil at den ikke kunne gi noen opplysninger om det da den ennå ikke hadde gjort henvendelse i Moskva. Ved utenriksminister Ramsays tilbake

JEG ER FREMDELES DEN SAMME FANATIKER.

komst, ble det ikke umiddelbart gitt noe svar på noten. Da imidlertid den tyske sendemann demonstrativt forlot Helsingfors, ble det avgitt svar som gikk ut på at en ikke ønsket noen henvendelse til Sovjet-Unionen. - Som bekjent forlot så den amerikanske sendemann Helsingfors i påsken.

v v v v V v v v v

KONFLIKTEN MELLOM POLEN OG RUSSLAND.

I Molotovs deklarasjon til den polske regjering heter det bl.a.:

Det faktum at den fiendtlige kampanje mot Sovjet-Unionen ble innledet samtidig av den tyske og polske presse, og at den føres

med de samme uttrykk, gjør at det ikke er tvil mulig at der mellom de alliertes fiender - og den polske regjering finnes bindelse og enighet om å fortsette denne panje.

Mens Sovjet-Unionens folk gir sitt i den forbitrede kamp mot hitler-Tyskland gjør alt hva som står i dens makt for å seire den felles fiende, Russlands fiende Polens fiende, alle firhetselskende demokratiske nasjoners fiende, utdeler den polske regjering i unnfallenhet for hitler-tyran et lumskt hugg mot Sovjet-Unionen. Den siste regjering vet at denne fiendtlige panje mot Sovjet-Unionen ble innledet av polske regjering i den hensikt å utnytte den og baktalelsen for å øve trykk mot den russiske regjering for å oppnå territoriell fordel av denne på bekostning av Sovjet-Ukrainas, Hvite-Russlands og Sovjet-Litt interesser.

Alle disse omstendigheter tvinger den russiske regjering til å dele den oppfatning at den nærværende polske regjering, som har slått inn på overenskomstens vei med hitler-regjering, i virkeligheten har avbrutt all forbindelse med Sovjet-Unionen og i tatt en fiendtlig holdning til denne.

v v v v V v v v v

TYSKE TONNASJE-TAP.

Tyskerne har lidd alvorlige tonnasjetap i april måned. "Høegh Carrier" og "Borga" senket utenfor Holland, "Trondhjemsfjord" utenfor den norske kysten og "Tugela" gikk til bunns i Oslo havn. Den siste falt som offer for mystiske sugemineangrep som rammet en skip rundt omkring i norske byer.

Av tyske skip kan nevnes "Ortelburg" som gikk ned på et kvarter på Oslo havn, den splitter nye 8.000 tonner "Rheinfeld", totalforliste i den svenske skjærgård på til Oslo med kull. "Ortelburg" ble også med sugeminer.

Disse senkninger midt på Oslo havn satt tyskerne i høyeste alarm. Bare på dag skal 32.000 tonn være gått med.

v v v v V v v v v

KRIGSOVERSIKT MEDIO MAI.

TUNISIA: Felttoget i Tunisia er endt en strålende seier for de allierte. Et det annet amerikanske armekorps erobring Mateur 3. mai var stillingskrigens periode bli. Endelig var det lyktes de allierte å nge gjennom de sterke aksestillinger i llene, og dermed kunne de utnytte sine o- legne tankstyrker. Mens tyskerne måtte ke sine fjellstillinger for å motstå de rikanske tankstyrker fra Mateur, åpnet de ierte en voldsom offensiv over hele den tlige del av fronten. Lenger syd i den britiske armé til angrep og i den i tningen Massicault, 28 km. fra Tunis. Der- var også briterne kommet ned i lavlandet kunne sette inn sitt tankvåpen. Samme dag rmet de franske styrker lengst i nord Dje- Chemiti, 14 km. vest for Bizerte. Etter te var kampen i hovedsaken avgjort. Bort- t fra den sterke festning Bizerte og kan- e hovedstaden Tunis, var det ikke lenger ig for aksestyrkene å holde noen del av isia i så lang tid som 14 dager. Det vis- seg imidlertid at den tyske generalstab en grad hadde undervurdert de allierte, at t utilstrekkelige styrker var lagt i be- skap på disse avgjørende punkter, og de ierte ga ikke tyskerne tid til et ordnet baketog. Den 1. britiske armés tankstyr- fra Massicault, brøt seg gjennom sperre- llingen ved Le Bardo, 5 km. vest for Tunis erobret Tunis allerede 7. mai, dagen etter bringer av Massicault. Samme dag erobret amerikanske styrker Bizerte.

De allierte utnyttet til fullt mål sin sende overlegenhet med hensyn til tanks og , stormet fram mot sine strategiske mål u- å anse de aksestyrker som ble stående i- n i deres flanker og tok ved sitt tempo ten fra motstanderne. Landstridskreftenes mrykning var forberedt ved en ubarmhjertig bing av de strategiske hovedmål, og resul- et av de glierende koordinerte aksjoner at Rommels veteraner brøt sammen i panikk første gang har de allierte kunnet bruke krigens metode, og lynkrigens psykologiske kning er tyensynlig nøyaktig den samme o- for tyskernes kampvante tropper som over- polakker og franskmenn. Det gir håp om den avsluttende kamp, når de allierte i tid har banet seg vei inn i Tyskland,

kanskje kan bli avsluttet like raskt som tyskernes felttog i Frankrike. Resultatet i Tunisia viser ikke bare at de alliertes militære ledere nå fullt ut behersker den moderne krigs strategi og taktikk. Den vi- ser også at Vestmaktens tropper, etter at de har vunnet kamperfering, er bedre enn selv Rommels veteraner. De allierte har ikke hatt vesentlig flere soldater iilden enn aksen, og under kampene i fjellstillin- gene har de bare kunnet utnytte sin over- legenhet med hensyn til fly, mens aksetrop- pene ellers har hatt alle fordelene. Det er derfor ikke uten grunn at von Arnim og Rom- mel holdt til begynnelsen av mai regnet med som sikkert at aksetroppene ville klare å holde sine stillinger til høsten.

Etter erobringen av Bizerte og Tunis ble de gjenværende aksestyrker delt i 4. De to splittede avdelinger i Nord-Tunisia oppga all organisert motstand allerede 9. mai. Om morgene 12. mai sto to avdelinger igjen; en mindre, fullstendig omringet gruppe ved Zaghouan og Bou-Ficha, nord for snfidaville, og en større avdeling under overkommando av den italienske general Mes- se på Cap Bon-halvøya. Etter at de allier- te ut på dagen hadde brutt igjennom sperre- stillingen og tatt Addar-passet nær halv- øyas spiss, er all organisert motstand brutt sammen også her. Over 100.000 fanger var opptelt allerede 12. mai.

Italienske havner og byer på Sicilia har i den senere tid vært utsatt for vold- somme luftangrep. Således er Palermo prak- tisk talt blitt jevnet med jorden. Det for- lyder at den 8. britiske armé allerede før de avsluttende kamper, ble sendt nordover mot kysten, og at også andre sterke avde- linger er holdt beredt til nye aksjoner. Det er rimelig å tro at så snart flyplasser ved Bizerte er satt i brukbar stand etter flybombardementene, vil de allierte gå til landsetning på Sicilias kyst, og sannsyn- ligvis også sette seg i besiddelse av øya Pantellaria øst for Nord-Tunis. Den ita- lienske flåte er sterk, men den mangler flybeskyttelse. Luftforsvaret over Sicilia er forbausende svakt, og det er sannsynlig at tyskerne allerede har trukket sine trop-

per vekke fra øya og holder på med å evakuere hele Italia for å konsentrere forsvaret ved Brennerpasset. Noe sterkt kystforsvar har de ikke overlatt sin aksebror. Italia er utpresset for soldater og arbeidskraft og er antakelig nå i ferd med å bli, ikke en hjelp, men en byrde for tyskerne. Har negeren gjort sin tjeneste, kan han gå.

TYRKIA: De tyrkiske styrker ved grensen mot Bulgaria er i det siste blitt forsterket, men samtidig har den tyrkiske regjering erklært at den ikke akter å erklære Bulgaria krig. Den tyske krigsledelse har ikke funnet erklæringen tilstrekkelig betryggende, og tyske tropper er sendt i største hast gjennom Ungarn.

Det er umulig å vite om Tyrkia allerede føler seg sterkt nok - eller aksemaktene svake nok - til å åpne krigen. Tyskerne frykter i hvert fall at Tyrkia vil begynne å praktisere den svenske form for nøytralitet, ved å slippe allierte troppetransporter og forsyninger gjennom Dardanellene, og den eneste måte å sikre seg mot dette er et angrep mot strekene. Det er derfor mulig at Tyrkia allerede om kort tid vil være trukket med i krigen, selv om det skjer mot landets egen vilje. Mislykkes tyskernes lynangrep, vil de allierte styrker i Midt-Østen i hvert fall kunne settes inn i angrep mot Bulgaria

og Romania fra Svartehavskysten, og s dig fra den tyrkiske grensen.

RUSSLAND: Etter erobringen av K skaya 5. mai er jernbaneforbindelsen f Noworossijsk nordover avbrutt. Russer har utvidet kilen og på enkelte punkt brutt gjennom de ytre linjer rundt Now sijsk. Det er sannsynlig at de snart gjen vil være i besiddelse av sin stør flåtehavn. - Også nord for Kuban har røde hær hatt framgang.

På Karkow-Donets-fronten og bak d tyske linjer ved Kiev har russerne for satt sine kraftige luftangrep på de op marsjerende tyske styrker. Det ser ut at hitler ikke oppnår den støtte fra v sallstatene som han regnet med. Ungar har i hvert fall kategorisk nektet å s de permitterte tropper tilbake. De ty offensivforberedelser er neppe heller dige, men sammenbruddet i Tunisia gjør nødvendig for hitler å slå til raskt, han skal oppnå å svekke russernes angr kraft før den 2. front er blitt en rea tet. Det er ikke usannsynlig at han m vanlig "intuisjon" vil la en forhastet forkrøplet storoffensiv gå av stabelen Østfronten og dermed ytterligere frams ne sin egen undergang.